

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

Sit Religiosus in communi conuictu grauis, in conuersatione cautus, & in
eadem vitæ ratione perseuerans. caput. 46.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

assumptis institerunt, vt semper ea prudentia dirigerent, & cura orationis, & propria perfectionis cohiberent, ne qui alijs praestarent, sibi ipsis deficerent. &c. Qui se ipsa cura externae actionis inquietat, & viua animae turbat, non poterit orationis tempore debitam tranquillitatem tenere, & variarum rerum imaginibus mentem ad Deum contemplandum exuere. &c. Gregorius docet

Greg.
18. mo.
c. 29.

Cum occupationes extrinsecus perstrepunt, intrinsecus in amore pacatissima quies tenetur, atque occupationem tumultus exterius perstrepentis dispensat, interius praesidens iudex ratio & tranquillo moderamine, & quae circa se minus sunt, tranquilla disponit. Sicut enim vigor mentis frangendis praestit motibus carnis, sic sapienter super impositos tumultus occupationum bene regit amor quietis: quia exteriores curae si peruerso amore non appetuntur, non confuso, sed ordinato animo ministrantur queunt.

CAPVT XLVI.

Sit religiosus in communi conuictu grauis, in conuersatione cautus, & in eadem vita ratione persequens.

Dicamus, in quibus, & quomodo illa grauitas seruanda sit, vt quod bonum & utile nouimus, opere compleamus. Sicut

DE VITA SPIRIT. EPIT. 465

Sane grauitas in cogitationibus, in verbis,
& in actionibus est tenenda, & omnia hæc
ne pereffluant, pondere maturitatis firman-
da. Primum in cogitationibus teneatur, ex
quarum leuitate, sicut ex fonte, verborum
& actionum leuitas solet prodire. Cogita-
tionum autem grauitas in hoc posita est, vt
nihil vanum, nihil ad rem nostram non
pertinens, nihil scurrile, nihil ad risum
& cachinnos mouens cogitandum admit-
tamus; sed sola necessaria, & vtilia & se-
ria, & statu spiritali digna cogitemus.
Qui enim vana & scurrilia cogitatione vo-
luunt, leues sunt animo, quem aprum ad
otiositatem & ad leuitatem, ineptum vero
ad spiritalia, & sancta colloquia, & ad ope-
ra virtutis profertunt, &c. Iusta igitur, &
sancta cogitent iusti, vt & suæ menti, &
omnibus tum verbis tum factis stabili-
tatem præbeant. De hoc enim à Sa-
piente laudantur, dum ait: *Cogitationes* *Pro. 12.*
iustorum, iudicia. Vt quemadmodum
iudicium non inconsideratò agitur, sed à
iudice magna mentis attentione exerce-
tur: ita mens iusti, & ad perfectionem
anhelantis cogitationes rationis iudicio se-
lectas recipiat, & non indifferenter ex
otiositate aut curiositate insurgentes admit-
tat. Cõprimat eas timor Dñi factus, qui occul-
ta etiã cordis nostri & secreta rimatur. Liget

G g

cos

eos spes donorum caelestium, quæ non inania cogitantibus, sed pura & sancta considerantibus frequenter offertur.

v. Pet. 1.

Nam Petrus Apostolus ait: *propter quod succincti lumbis mentis vestrae, sobrii, perfecti, sperate in eam, quæ offertur vobis, gratiam in revelatione Iesu Christi.* Lumbos mentis præcingunt, qui affectus & cogitationes cohibent, & non tantum à malis, verum etiam ab otiosis auertunt. Qui sobrii & perfecti dicuntur, quoniam perfectorum est desideria & cogitationes vanas comprimere, & sobrii mentis, non solum à vino, sed à quali diligentia ab inanibus temperare.

Hi non erubescunt sperare gratiam, id est, dona caelestia, quæ reuelatus Christus puris animabus promeruit. Cupidus horum donorum, lumbos mentis, affectus scilicet ac cogitationes præcingat, & tam istas, quam illos, spiritu maturitatis vestiat. Quicquid leue est, inaneque, rejiciat, & cogitata quæ compunctionem & gravitatem mentis tollunt, abscindat atque contemnat, &c. Leuita, inquit Gregorius assumptus vocatur. Oportet ergo Leuitas omnes pilos carnis radere, quia is qui in diuinis obsequijs assumitur, debet ante Dei oculos à cunctis carnis cogitationibus mundus apparere, ne illicitas cogitationes mens proferat, & pulchram

Greg. 5.
mor c.
24.

anime

animæ speciem quasi pilis fructificantibus deformem reddat. Iſtis tum illicitis, tum vanis cogitationibus & deſiderijs euulſis, ſanctis vero & vtilibus generatis, ſatis mens noſtra maturitatem debitam ſeruat, & verba, ac actus, ab omni leuitate quam alieniſſimos generat. Ex his maturis cogitationibus ſermones graues, & maturi prodeunt, animæ religioſæ indices, & ſpiritus-
lis vtilitatis effectores &c. Quoniam ſermo grauis audientes ædificat.

Grauitas autem verborum, ſiue ſermonum eſt, nihil futile aut ineptum in conuerſatione proferre, nihil quod certum, & indubitatum non ſit, pro certo affirmare, nihil irreligioſè facerem, aut quod ſapiat ſcurritatem dicere: fratres honorabiliter proprijs nominibus nominare, nihil per opprobrium, aut contemptum, aut riſum inuentum nomen imponere, &c. Honore inuicem præuenientes. Hæc religioſa grauitas non tantum magni ponderis eſt ad fraternam Charitatem conſeruandam, verum etiam ad ſpiritualem profectum ex fratrum
conuerſatione captandum. Hieronymus ad De
metriadē virginē: ridere, ait & rideri ſæcularibus derelinque grauitas tuam perſonā de-
cer: & ſi iam ſtatū ſecularem deſeruit, & religioſam profeſſionem induit, omni verborum leuitate ſepoſita, debitam grauitatem

Hiera.
Epiſt. 82
6-7.

custodiat, &c. Sit itaque grauitas nostra ho-
 milis, sit humilitas grauis, &c. At ista graui-
 tas religiosa, quæ in cogitationibus in ope-
 bus, & in verbis elucet, eo præstantior est, &
 oculis Dei nostri gratior, quod non ex vani
 cura placendi, sed ex animæ adepta pul-
 chritudine & puritate procedit. Perfecta
 grauitas non ex cura se moderandi, sed ex
 ipsa moderatione ac sanctitate mentis exo-
 ritur. Quæ cum ipsam vicerit, cum vitia affe-
 ctusque compresserit, tunc corpus etiam
 grauitatis decore circumdat, & illa mirabi-
 lum moderatione, tum placiditate actioni
 exornat. Quantum vero hic grauitatis fru-
 ctus ab hac radice procedens, diuinis oca-
 lis placeat, quam pulcher sit & suauis, quam
 etiam similem Deo hominem faciat, Ber-
 nardus satis eleganter inquit: Hoc illud de-
 corum est, quod super omnia bona animæ
 diuinis oblectat adspectus, & nos no-
 minamus, ac definimus honestum. Cum
 decoris huius claritas abundantius optima
 cordis repleuerit, præ odat foras necesse est
 tâquam lucerna latens sub modio, imo lux
 in tenebris lucens latere nescia. Porro effu-
 gentem & veluti quibusdam suis radijs eri-
 pentem, mentis simulacrû corpus excipit, &
 diffûdit per mēbra & lætus quatenus omni-
 inde reluceat actio, sermo, aspectus, incessus
 risus (si tamen risus) mixtus grauitate, & ple-
 nus honesti. Petrus Apostolus omnē oclitū-
 tiam

Ber. ser.
3. in
Cant.

1. Pet. 5

tiam è nostris cordibus euellit dicens . Fra-
tres, sobrij estote & vigilate, quia aduersa- *Eccl. 13.*
rius vester diabolus tanquam leo rugiens,
circuit quærens quem deuoret. Caue tibi, &
attende diligenter auditui tuo, quoniam
cum subuersione tua ambulas. Consule ti-
bi ipse ait, & obtura aures cordis tui &c. bea- *Pro. 28.*
tus homo qui seper est pauidus. Et Habacuc
ait: super custodiam meam stabo, &c. Vni-
uscuiusq; ensis super femur suum, propter
timores nocturnos. Dauid ait: Seruite Dño
in timore, & exultate ei cū tremore. &c. *Cant. 3.*
Psal. 2.

Hęc quidem animi cautio, atque in om-
nibus circumspectio propria est amicorum
Dei, qua seipfos, quantum possunt, ab om-
ni casu & labe custodiunt. Animalia enim
cæca tanquam immunda à sacrificijs repul-
sa sunt, quia in sua spiritali salute cæcus,
non est aptus Domino in sacrificium offerri.
illa quoq; quatuor animalia ab Ezechiele *Ezech. 1*
depicta, tã Deo familiaria. & throno Deita-
tis propinqua, plena oculis describuntur; quia
videlicet plusquam linceu esse oportet, qui
eam est puritatē adepturus, qua ad Dei fami- *Greg. lib*
liaritatē admittatur. Vnde Gregorius ait, *moral.*
corpora animaliu idcirco plena oculis de-
scribuntur, quia sanctorum actio ab omni
parte circumspecta est: bona desiderabiliter
prouidēs, malā solerter cauens. &c. ideo et- *1. Paral.*
iam positi sūt ianitores à Dauide ad quatuor *6. 26.*
portas tabernaculi, ad orientem videlicet,

G g 3 & oc-

& occidentem, septentrionem atque meridiem, quia mens iusti quæ tabernaculum Dei est, ne periculis pateat, vndique debet custodiri, in oriente, id est, in initio cuiusque operis, cautio custos assiltat, ne hostis sinistrae intentionis irrumpat. In occidente, id est, in fine operis, circumspectio actionem custodiat, ne eam inanis gloria supplantet. In meridie prosperitatis adhibet prudentia, futura prospiciens, quæ superbia arceat. In septentrione aduersitatis non desit serpentis astutia, quæ pro seruanda virtute cõstanter omnia profudat. Nam si absque isto custode simus, facile erit ruere, & multis annis comparata vno momento destruere.

Sit Religiosus in eadem vitæ ratione perseverans: finis, vt aiunt, coronat opus, & sola perseverantia coronatur. Quid enim proderit, domus fundamenta iacere, & parietes in altum erigere; nisi super imposito erecto habitatio nostra vsque ad finem perficiatur? perseverantia est, quæ semper ad finem operis nititur, & nihil coëptum, aut semifactum relinquit, sine qua ipsam spiritalis vitæ finem, quem perfectione esse definitimus, nemo proculdubio conquirit. *Procenti*, ait Dominus, *dabo manna absconditum & nomen nouum*. Ergo qui difficultates non vincit, & ab eo quod coëpit, retrocedit, non manna

manna absconditum perfectionis, nec no-
 men nouum sancti atque perfecti, quod
 Christus nouus homo nobis acquisiuit, ac-
 cipiet. Istudque manna, istudque nomen
 nouum pralibatio quædam est coronæ fu-
 turæ, quæ solis perseverantibus in virtute
 promittitur. Qui certat in agone, inquit *2. Tim.*
 Paulus, non coronabitur, nisi legitime cer-
 tauerit. Non sufficit in stadio religionis cur-
 rere, nisi vsq: ad finem curras. Ideo diabo-
 lus soli perseverantiæ parat insidias, cui in
 Genesi dicitur: *Ipsa conteret caput tuum, & tu*
insidiaberis calcaneo eius. Tanta est sane huius *Gen. 3,*
 hostis insolentia, vt contrito capite à perfe-
 cutione nostra non cesset, sed calcaneo, id
 est fini operis, ac perseverantiæ laqueum in-
 stabilitatis obtendat. In quo profecto ad
 nostram perditionem obtinendam non fal-
 litur, qui optimè nouit, quod vbi ceciderit
 lignum, ibi erit, & non ignorat hominum *Ecol. 11*
 sortes à Domino non ex initijs, sed ex fine
 p̄sari. Vnde pulchrè Hieronymus ait: Non *Hiero.*
 quærantur in Christianis initia, sed finis. *Epist.*
 Multi quippe sunt, qui viam perfectionis *10 ad*
 incipiunt, quod initia non esse admodum *finia.*
 difficilia satis ostendit, sed ô quam pauci ad
 finem huius vitæ, nempe ad perfectionem,
 ascendunt. Qui ergo perfectionis pal-
 mam obtinere concupiscit, incipiat qui-
 dem viam istam felicem ingredi, sed magna

G g †

cura

cura in eo, quod incepit, perseveret. Eze-
Ezec. 2. chielis animalia, quæ viros iustos designa-
 bant, non revertentur cum ambularent.
1. Reg. 6 Vaccæ quoque arcam Testamenti portan-
 tes ibant in directum, & itinere vno gradien-
 bantur, pergentes & mugientes. Ista omnia
 sunt virorum perfectionem sitientium
 imagines, qui iugo Christi subiecti, non de-
 bent quiescere, non reverti, non ad dexte-
 ram vel sinistram declinare, quousque ad
 Bethsames, quæ interpretatur domus solis,
 id est, ad perfectionem ascendant. Qui au-
 tem ignominiosa tepiditate quieverit, & ad
 sæculi commoditates reuertus fuerit, num-
 quam perfectionis thesaurum possidebit.
 Non poterit quis ad consummationem
 virtutis attingere, nisi voluerit in ipsius
 exercitatione perseverare, &c. Amplius
 igitur debemus inspicere, quæ bona nec di-
 fecimus, quam ea, quæ iam nos fecisse gau-
 demus. Quoniam licet omnis virtus, om-
 nisque perfectio sit donum Dei, tamen ipse
 hoc donum non incipientibus, sed perseveran-
 tibus pollicitus est. Eximia profectio-
 res, & supra quam cogitari potest, desidera-
 bilis est sanctitas, quam Christus filius Dei
 homines docturus aduenit; quam ad ani-
 mas exornandas suo sanguine comparavit,
 ad cuius præmium regnum cæleste mirabi-
 licet

liter condidit cuius amatoribus ac possessoribus totum id quod peccatum perdidit, ineffabiliter cumulatam restituer.

Sanctitatem Christus docturus aduenit, quoniam apparuit gratia Dei, ut inquit Paulus, Saluatoris nostri, omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem, & secularia desideria, sobriè *Tii. 2.* iuste, & pie viuamus in hoc saeculo.

Quibus verbis mirifice sanctitatis naturam, cuius gratia filius Dei visibilis apparuit inter nos, patenter exposuit. Hæc enim & omnem impietatem odit, & desideria secularia rejicit, & his malis sublatis sobrietatem erga nos ipsos, iustitiam erga proximos ac pietatem erga Deum, ut sic omnem comprehendat iustitiam, impertit, &c. Sanctus Apostolus explicare pergit, adjiciens: expectantes beatam spem, & aduentum gloriæ magni Dei & Saluatoris nostri Iesu Christi, qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. Hæc itaque causa aduentus Domini, hæc ratio quare se hostiam pro nobis omnibus obrulit, ut nos à peccatis eriperet, & gratia ac vera virtute mundaret, in quibus omnis sanctitas perfectioque consistit. Sanctitatem

etiam Christus ad ornandas animas no-
 stras suo sanguine comparauit. Ipse enim
Ap. 1. est qui dilexit nos, & lauit nos à peccatis
 nostris in sanguine suo. Dilectio eius præ-
 cessit erga nos, quam omnium donorum
 quæ accipimus, originem confitemur. Huius
 verò dilectionis effectus est proprii crucis
 effusio, quo animas à peccatis elueret, &
 pulchras, id est, sanctas, conspectui Pa-
 tris præsentaret, & quidem ad hoc ani-
 marum dilectissimus sponsus sanguinem
 suum pro Ecclesia profudit, vt illam sancti-
 ficaret, mundans eam lauacro aquæ in ver-
 bo vitæ; vt exhiberet ipse sibi gloriosam Ec-
 clesiam, nõ habentem maculam, aut rugam, aut
 aliquid huiusmodi, sed vt sit sancta & im-
 maculata &c. Ne putaremus nostri Sal-
 uatoris aduentu, bellum ac laborem esse
 sublarum, ait Augustinus: Nascente Domi-
 no, luctus cœpit, non cælo, sed mundo: indi-
 citur matribus lamentatio, Angelis exulta-
 tio, infantibus transmigratio. Quia licet
 Dominus sufficientissime pro omnibus sa-
 tis fecerit, ac sanctitatem, & eius præmium,
 scilicet gloriam, vniuersis acquisierit, tamen
 efficaciam suæ redemptionis non applicat,
 nisi ei, qui aduersus peccata, ob arcem vir-
 tutis occupandam, pugnando laborat. Ho-
 mo ergo, qui connubium virtutis affectat,

*Aug.
 ser. de
 sanctis.*

& eam perfectè ceu sponsam possidere desiderat, sciat se debere pro virtute diligenter laborare, nec se posse sine spoliatione veteris hominis, & acceptione noui, tam pulchram ac nobilem sponsam obtinere.

In quo igitur homini laborandum est, vt regnum perfectionis assequatur? utilis sane interrogatio, cui non ego, sed Dominus ipse respondeat: *Qui vult, inquit, venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam & sequatur me.* Ire post Christum, ac sequi illum, summa perfectionis est; labor verò in sui abnegatione collocandus, ac in crucis propriae baiulatione ponendus. At quid est sui ipsius abnegatio? Nihil est aliud, inquit Basilius, nisi summa rerum omnium vitæ superioris obliuio, atque à sui ipsius voluntatibus recessio. Et quid est crucis propriae baiulatio? Animi, ait idem beatus pater, ad mortem pro Christo subeundam alacritas, & membrorum, quæ sunt super terram mortificationis; & istud, quod quis libenter se cuius impendenti periculo offerre pro Christi nomine paratus sit, & nulla de rebus vitæ huius affectione tangatur. Qui in his duobus laborauerit, se aptum ad virtutem reddet, & mirifice ad perfectionem consequendam disponet. Abnegare seipsum, est pro amore Christi omnia mundana relinquere:

L. 11. 9.

Basil. 6.

Sus. disp.

reg.

quere: Crucem tollere, est molestias que
 ex hac demissione frequenter emergunt,
 æquanimiter sustinere. Negare seipsum est
 inordinatis affectibus ac proprijs volunta-
 tibus valedicere. Crucem tollere, iugum
 diuinæ legis, & onus regularis observantiæ
 præferre. Negare seipsum est, pristinam se-
 culi conuersationem omnino dediscere.
 Crucem tollere, cunctis virtutibus, ex qui-
 bus vita spiritalis rexitur, & non sine labo-
 re, quæruntur, corpus & animam honeste.
 Hęc enim virtutes, dum animam desi-
 derijs carnis aduersantem constituunt, sic-
 ut ex duobus lignis Crucem efficiunt.
 Quæ crux Christum quidem oneravit, &
 pressit qui peccata nostra pettulit in corpo-
 re suo super lignum, vt peccati mortui, ius-
 titiæ viuamus. Nos autem postquam illum
 oneravit, non onerat, sed mirabili suauitate
 condecorat. Cum itaque sui ipsius abnega-
 tio, ac Crucis acceptio, sint sequelæ Christi
 adipiscendæ instrumenta, ac totius perfe-
 ctionis itinera, in his duobus laborem suum
 collocet, qui ad perfectionis apicem venire
 contendit, &c. Nihil proderit scire quo pa-
 cto mens nostra ad perfectionem paranda
 sit, nisi iuxta scientiam lectione, & Spiritus
 sancti illustratione quæsita opere ipso for-
 metur, & nouis quotidie virtutū incremen-
 tis augeatur, post conuersionem, qua pecca-

1. Pet. 2

ta fleuimus, & diaboli pompis renuntiaui-
 mus, & mundo, ac terrenis omnibus vale-
 diximus, à perfectionis desiderio incipien-
 dum est, quod veluti calcar nostram segni-
 tiem excitet, & ad festinandum, ac curren-
 dum impellat. Hoc desiderium non repidū
 fit, sed feruidum, sed ardens, quod ortas dis-
 ficultates superet, & inter verbera, si ita *Luc. 22.*
 oportuerit, inter persecutiones, & cruces,
 Deum, & eius amorem, ac mentis puritatē
 inquirat. Desiderio desideravi, ait Dominus
 hoc pascha manducare vobiscum antequā
 patiar. Ille desiderio desiderat id est, valde
 & impensē desiderat illam cōfinam, qua no-
 bis seipsum in cibum ac potum erat datu-
 rus, & nos ad sui participationē, & vnionē
 euecturus, vt nos doceat desiderio deside-
 rare, id est, ardentē illū statū sitire, & con-
 cupiscere, in quo nos totos Deo tradimus,
 & per verā imitationē, & ardētissimū amo-
 rem Christo capiti copulamur. &c. In omni-
 bus autē, ipsa sanctitas, ac puritas mentis, vt *Luc. 10.*
 finis & scopus inquiratur. Hoc enim est il-
 lud vnū, quod Dñs ad Martha n dixit solum
 esse necessariū, nō quia alia virtutis opera,
 aut necessaria aut vtilia nō sint, sed quia om-
 nia, si recte fiant, puritatis causa diligantur.
 Et verò puritatis ita, non in quocunque
 gradu quaerenda est, sed in supremo gra-
 du procuranda, vt dum oculos & desideria
 in

in culmen montis conjicimus, saltem ad eius radices accedamus. Religiosus præterea diuinis inspirationibus sit attentus (quando Deus multifariam, multisque modis loquitur, & erudit nos) & caelestibus monitionibus, siue per Ecclesiam, siue per Prælatos, siue per sacram Scripturam, siue alio modo ad se delatis, diligenter obediat, &c. Occasiones proficiendi amplectatur, ipsarum quamcumque vt diuissimum thesaurum elabi non sinat. Ita se gerat, vt nec aduersitas eum frangat nec prosperitas illecebrat, sed in aduersitatibus & prosperitatibus huius sæculi immobilis semper in sancto proposito proficiendi, & idem omnino perseueret. Tunc erit ex illis viris fortissimis quos scriptura ambidextros appellat, qui fortiter vtraque manu pugnabant. Horum fortitudinem Ioannes Cassianus explicabit. *Habet vir sanctus, inquit dexteram, successus videlicet spiritualis, in qua tunc consistit, quando feruens spiritu, desiderijs & concupiscentijs omnibus dominatur, quando ab omni diabolica impugnatione securus, absque vlllo labore, & difficultate vitæ carnis, vel respuit vel abscindit? cum sublimatus à terra, vniuersa præsentia atque terrena velut inanem fumum vmbraque vacuum contemplatur, & vt mox transiit contemnit, cum futura per excessum mæ-*

Iud. 20.

*Cassian.
coll. 6.
c. 10.*

DE VITA SPIRIT. EPIT. 449

ris non solum ardentissimè concupiscit, verum etiam clariùs intuetur, cum efficacius spiritualibus pascitur theorijs, cum lucidiùs referata sibi conspiciat cælestia Sacramenta, cum orationes purius atque alacrius emit- tit ad Deum, cum ita Spiritus amore suc- census ad ea quæ inuisibilia sunt, & æterna, tota animi alacritate transmigrat, vt nequa- quam se iam credat in carne consistere. Ha- bet similiter & sinistram, cum tentationum turbinibus implicatur, cum ad desideria car- nis incentiuorum æstibus inflammatur, cū ad iracundiæ furorem perturbationum igne succenditur, cum superbiæ seu cenodoxiæ elatione pulsatur, cū tristitia mortem ope- rante deprimitur, cum machinis acediæ & impugnatione concutitur, cumque omni spiritali feruore subtracto, quodam tempo- re atque irrationabili mœrore torpescit, vt non solum cogitationibus rectis, ac feruen- tibus deseratur, sed etiam Psalmus, lectio, oratio, cellæ remotio simul horreant, & in- tolerabili quodam tetroque fastidio vni- uersa sordeant instrumenta virtutum, qui- bus cum pulsatur Monachus, sinistris par- tibus se cognoscat vrgeri. Quisquis igitur in illis, quæ dextræ partis esse prædiximus, minimè fuerit subintrante gloria vanitatis elatus, & in istis, quæ sinistræ partis sunt, viriliter dimicans, nulla desperatione con- ciderit,

480 P. ALVAREZ DE PAZ
ciderit, ac potius de contrarijs arma, quæ
patientia ad exercitium virtutis assumpse-
rit, utraque manu utetur pro dextera, & in
utroque actu triumphator effectus, tam de
sinistro statu, quam de dextro palmam vi-
ctoria consequetur. Ita ergo quæ hæcenus
dicta sunt custodiamus, ut seduli Christi
ministri reputati, tam incomprehensibili
mercede donemur.

*Deo Iesu Christo æterni Patris co-
æterno filio sit gloria & honor in
omnem æternitatem. Amen.*

INDEX